

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

КОНЦЕПЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

з надання освітніх послуг у сфері вищої освіти
за освітньо-професійною програмою
СПЕЦІАЛЬНА ОСВІТА (КОРЕКЦІЙНА ПСИХОПЕДАГОГІКА)
другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю А6 Спеціальна освіта

галузі знань А Освіта

спеціалізації А6.02 Корекційна психопедагогіка

освітньо-професійного ступеня *другий (магістерський)*

Освітня кваліфікація: Магістр зі спеціальної освіти за спеціалізацією
(Корекційна психопедагогіка)

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

**Центральноукраїнського державного університету
імені Володимира Винниченка**

Голова вченої ради

/проф.Є.Ю. Соболев/

(протокол №10 від «2» березня 2026 р.)

На виконання статті 10 Закону України від 01.07.2014 № 1556-VII «Про вищу освіту» <https://shorturl.cusu.edu.ua/1sn> та з метою реалізації постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» <https://shorturl.cusu.edu.ua/7g>, Постанови Кабінету Міністрів України від 30.08.2024 № 1021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» <https://shorturl.cusu.edu.ua/1sp>, постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» <https://shorturl.cusu.edu.ua/7h>, Наказу МОН України від 27.03.2025 №512 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» <https://shorturl.cusu.edu.ua/1ee>.

Зазначену концепцію підготовлено на основі стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань А Освіта за спеціальністю А6 Спеціальна освіта освітньої кваліфікації магістр зі спеціальної освіти (Корекційна психопедагогіка) згідно наказу МОН України від 05.01.2021 №28 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» для другого (магістерського) рівня вищої освіти https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/79199/#google_vignette; місії, стратегічної мети і завдань розвитку Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка <https://shorturl.cusu.edu.ua/1e1>; Положення про організацію освітнього процесу в Центральноукраїнському державному університету імені Володимира Винниченка, затвердженого наказом вченої ради університету протокол № 13 від 25 червня 2024 року; зі змінами, протокол №10 від 03.03.2025; уведено в дію наказом ректора № 32/1-ун від 03.03.2025 <https://shorturl.cusu.edu.ua/19o>, іншими нормативно-правовими актами.

Код і найменування спеціальності – А6 Спеціальна освіта

Освітньо-професійний ступінь другий (магістерський) та 7 рівень НРК України, FQ-ЕНЕА – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень.

Освітньо-професійна програма Спеціальна освіта (Корекційна психопедагогіка) має академічну та прикладну орієнтацію. Акцент робиться на фундаментальній, психолого-педагогічній, спеціальній та практичній підготовці фахівців у сфері корекційної психопедагогіки, здатних розв'язувати складні завдання і проблеми у спеціальній та інклюзивній освіті. Програма враховує новітні вимоги щодо зв'язку теоретичних знань із їх практичним застосуванням через проходження виробничої (педагогічної) практики.

Включені в програму освітні компоненти та модулі, орієнтовані на актуальні вектори розвитку спеціальної та інклюзивної освіти, що у подальшому сприятимуть професійній кар'єрі здобувача.

Підготовка фахівців до роботи з особами з ООП; спеціальна та інклюзивна освіта цих категорій осіб є основним фокусом програми.

Ключові слова: спеціальна освіта; інклюзивна освіта; особи з порушеннями інтелектуального розвитку; особи з порушеннями мовленнєвого розвитку; особи з порушеннями психофізичного розвитку; особи з інвалідністю; корекційно-

розвитковий процес; корекційно-виховний процес; корекційно-освітній процес; корекційно-реабілітаційний процес.

Особливості освітньої програми – міждисциплінарний підхід до формування знань, розвитку умінь та навичок, які забезпечують формування системи загальних і фахових компетентностей у сфері спеціальної та інклюзивної освіти, практична спрямованість на здійснення корекційно-педагогічної діяльності: підготовки фахівців для роботи з дітьми з ООП в спеціальних закладах освіти та закладах з інклюзивною/інтегрованою формою навчання. Унікальність програми полягає у практико-орієнтованій спрямованості освітнього процесу на здійснення корекційно-освітньої діяльності з урахуванням потреб регіону. Регіональний контекст ОПП врахований шляхом орієнтації на потребу забезпечення фахівцями зі спеціальної освіти освітніх закладів м. Кропивницький та Кіровоградської області. Підготовка здобувачів другого (магістерського) рівня за ОПП «Спеціальна освіта (Корекційна психопедагогіка)» в інших ЗВО в Кіровоградському регіоні не здійснюється.

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання – 90 кредитів ЄКТС, термін навчання – 1р. 4 міс.

Основна мета освітньої програми – забезпечення фахової підготовки конкурентоспроможних фахівців у галузі А Освіта спеціальності А6 Спеціальна освіта, які володіють професійно особистісними якостями і здатні на засадах нової філософії безбар'єрної освіти здійснювати діагностичну, корекційно-освітню, консультативну, дослідницьку, проектну, організаційно-управлінську, інформаційно-просвітницьку діяльність у закладах дошкільної, загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням, спеціальних та реабілітаційних закладах освіти у роботі із особами з особливими освітніми потребами, професійно застосовувати на практиці фундаментальні знання з теорії та практики організації корекційно-розвиткового освітнього процесу: проводити діяльність дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері корекційної психопедагогіки.

Перелік основних компетентностей, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти спеціальності А6 Спеціальна освіта спеціалізації А6.02 Корекційна психопедагогіка

Інтегральна компетентність (ІК) Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-3. Здатність працювати в команді.

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК-5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Додаткові загальні компетентності визначені групою розробників

ЗК-11. Здатність працювати автономно, ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами (залежно від спеціалізації).

СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.

СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.

СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.

СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.

СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.

СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Додаткові спеціальні компетентності визначені групою розробників

СК-11. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами та соціального супроводу осіб з особливими освітніми потребами.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності А6 Спеціальна освіта спеціалізації А6.02 Корекційна психопедагогіка, сформульований у термінах результатів навчання:

РН 1. Здійснювати аналіз еволюційних процесів у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання наявних проблем.

РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.

РН 4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.

РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.

РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.

РН 7. Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.

РН 8. Приймати ефективні рішення з питань спеціальної та інклюзивної освіти, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати їх розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, зокрема, вимоги споживачів; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

РН 9. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

РН 10. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

РН 11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

РН 12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.

РН 13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей.

PH 14. Створювати та реалізовувати наукові розробки та/або освітні проекти, спрямовані на підвищення якості організації освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами.

Додаткові результати навчання визначені групою розробників

PH 15. Здійснювати консультування сім'ї дитини з особливими освітніми потребами з питань розвитку дитини, оптимізації стосунків між батьками та дітьми та організації розвитку середовища для дитини.

Перелік компонент освітньо-професійної програми

Шифр за ОПП	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота	Кількість кредитів/семест р	Форма підсумков. Контролю
1	2	3	4
I. ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
1.1 ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
1.1.1. Дисципліни професійної підготовки			
ОК 01	Філософія наукового пізнання (англійською мовою)	3/1	Залік
ОК 02	Основи міжнародної наукової комунікації (англійською мовою)	3/1	Залік
ОК 03	Методологія наукових досліджень в галузі	3/1	Залік
ОК 04	Сучасні технології навчання, виховання та розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями	3/1	Екзамен
ОК 05	Діагностика і корекційна допомога дітям з особливими освітніми потребами	3 /1	Екзамен
ОК 06	Актуальні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти	3/1	Залік
ОК 07	Консультативна діяльність в інклюзивно-ресурсних центрах	3/1	Залік
ОК 08	Інноваційні технології у роботі корекційного психопедагога	4/2	Екзамен
ОК 09	Педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами	3/1	Залік
ОК 10	Технології додаткової комунікації з дітьми з особливими освітніми потребами	3/1	Залік
ОК 11	Технології психокорекції дітей із порушенням мовлення	3,5/2	Екзамен
ОК 12	Організаційно-правові засади діяльності корекційного психопедагога	3/1	Екзамен
	Всього:	37,5	
1.2.2. Практична підготовка			
ОК 13	Навчальна практика-тренінг «Засоби дистанційної освіти»	1,5/2	Залік
ОК 14	Навчальна практика в інклюзивно-ресурсних центрах	3/2	Диференційований залік
ОК 15	Виробнича практика в закладах освіти	12 /2	Диференційований залік
ОК 16	Виробнича (переддипломна) практика	9/3	Диференційований залік
	Всього	25,5	
1. Вибіркові освітні компоненти			
ВК 01	дисципліна з каталогу	4,5/2	Залік
ВК 02	дисципліна з каталогу	4,5/2	Залік
ВК 03	дисципліна з каталогу	4,5/3	Залік
ВК 04	дисципліна з каталогу	4,5/3	Залік
ВК 05	дисципліна з каталогу	4,5/3	Залік
	Всього:	22,5	
АТЕСТАЦІЯ			
A-1	Підготовка та захист кваліфікаційної роботи за спеціальністю А 6 Спеціальна освіта	4,5	захист кваліфікаційної роботи
	Загальний обсяг	90	

Інформація про забезпечення освітніх компонентів освітньо професійної програми Спеціальна освіта (Корекційна психопедагогіка) за спеціальністю А6 Спеціальна освіта спеціалізації А6.02 Корекційна психопедагогіка

Для реалізації освітнього процесу в ЦДУ імені Володимира Винниченка створено матеріально-технічне забезпечення належного рівня, що відповідає ліцензійним умовам. Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням, фондом музичних інструментів відповідає потребам освітнього процесу (<https://cusu.edu.ua/ua/litsenzuvannia-ta-akredytatsiia/materialno-tekhniche-zabezpechennia-osvitnoho-protsesu>).

Факультет освітніх наук та мистецтв розміщується у навчальному корпусі №1 ЦДУ ім. В. Винниченка та має 16 навчальних аудиторій загальною площею 1046 м². Аудиторний фонд охоплює аудиторії для проведення навчальних занять, комп'ютерні класи, лабораторію для практичних занять з дефектології та логопедії, спортивну залу, бібліотеку. Всі аудиторії відповідають технічним та санітарно-гігієнічним нормам. Аудиторії №43 (60.1 м²), №20 (65.2 м²) (корпус № 1) обладнані ПК (загалом 27 одиниць) з вільним доступом для роботи. Заняття проводяться в навчальному корпусі №1 у Центрі розвитку дитини (ауд.37) та спеціально обладнаних аудиторіях; зокрема № 42, 40, 33, де проходять корекційно-розвиткові заняття, практикум з логопедії та спеціальних методик; студенти мають можливість навчатись в сучасній навчально-науковій локації. Аудиторії № 52, 49, 39, 40 25, 26, 27, 30 обладнані мультимедіа, зокрема проекторами та проекційними екранами.

У ЗВО діє бібліотечний комплекс площею 2186,9 м² (у тому числі читальні зали – 577,6 кв.м. на 360 місць).

Створено навчально-методичну базу загальним обсягом 200 Гб, електронних посібників, наукової літератури. ЗВО долучає здобувачів до світових освітніх онлайн платформ Coursera, EdX, Udemu for Business Coursera, Udemu, Edx. Функціонує система управління навчанням Moodle-ЦДУ (<http://moodle.kspu.kr.ua/>) та гіпертекстове середовище Вікі ЦДУ (<https://cutt.ly/d3HzXuz>).

Наявна матеріально-технічна база та інформаційне забезпечення відповідають нормативним вимогам і забезпечують досягнення визначених в ОП цілей і РН.

Здобувачі повною мірою забезпечені соціальною інфраструктурою (<https://cusu.edu.ua/ua/studentu>).

Студенти з особливими освітніми потребами: університет пропонує адаптивні програми та послуги для студентів з інвалідністю або іншими особливими потребами.

Матеріально-технічна база ОПП постійно оновлюється та вдосконалюється з метою створення найкращих умов для навчання та розвитку здобувачів освіти, що відповідає вимогам їхньої майбутньої професійної діяльності.

При плануванні, розподілі й наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються потреби різноманітного студентського контингенту (студенти з досвідом, студенти, що працюють, студенти з особливими освітніми потребами) та принципи студентоцентрованого навчання. Внутрішнє забезпечення якості освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а студентів поінформовано про їх наявність (<https://www.cusu.edu.ua/ua/studentu>)

Матеріально-технічне забезпечення дає змогу організувати освітній процес протягом всього циклу підготовки за освітньо-професійною програмою.

Можливість навчання за програмою – випускник має право на продовження навчання за програмами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (PhD-програми-доктор філософії), який відповідає восьмому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій.

Порядок оцінювання результатів навчання. Оцінювання результатів навчання за ОПІ здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Центральнотраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» (<https://shorturl.cusu.edu.ua/19o>), ґрунтується на принципах об'єктивності, системності, відкритості, прозорості, доступності, з урахуванням індивідуальних можливостей студентів. Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня національна шкала (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано/не зараховано) та кредитна трансферно-накопичувальна (100-бальна) система (ЄКТС), яка передбачає оцінювання студентів за всі види аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності.

Контрольні заходи оцінювання включають поточний та підсумковий контроль.

До системи оцінювання входить: усні та письмові відповіді, індивідуальні науково-дослідні завдання, заліки, екзамени, есе, проектна робота, тестування, написання та захист курсової роботи, поточні та підсумкові контролю, контрольні роботи; термінологічні диктанти; звіти про проходження навчальної та виробничої практики; реферати; доповіді; творчі та домашні завдання; колоквиум; самооцінка та взаємооцінка результатів навчання; презентації: усні в PowerPoint та письмові; аналіз педагогічних ситуацій; участь у наукових конференціях, конкурсах, олімпіадах; написання наукової статті.

Система оцінювання будується на умовах академічної доброчесності та прозорості.

Атестація здобувачів освітньої програми – це встановлення відповідності засвоєння здобувачем вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти / освітніх програм; проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.

Інформація про відповідність стандарту вищої освіти. Концепція освітньої діяльності на рівні освітньо-професійного ступеня другий (магістерський) кваліфікації Магістр зі спеціальної освіти за спеціалізацією (Корекційна психопедагогіка) спрямована на формування загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, визначених стандартом вищої освіти для другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань

А Освіта за спеціальністю А6 Спеціальна освіта, який затверджено наказом МОН України від 05.01.2021 №28 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Передбачає обов'язкове проходження практичної підготовки в закладах освіти та інклюзивно-ресурсних центрах.